

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 10 lipca 1986 r.

w sprawie studiów doktoranckich i stypendiów naukowych.

Na podstawie art. 27 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 202) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W celu zwiększenia efektywności kształcenia kadr naukowych w dyscyplinach i specjalnościach deficytowych lub priorytetowych mogą być tworzone studia doktoranckie.

2. Studia doktoranckie mogą być tworzone w jednostkach organizacyjnych szkół wyższych, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk, instytutach naukowo-badawczych lub samodzielnych placówkach typu naukowo-dydaktycznego, posiadających uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

3. Studia doktoranckie mogą być studiami środowiskowymi prowadzonymi przez jednostki, o których mowa w ust. 2, przy udziale kadr naukowych innych jednostek organizacyjnych oraz wykorzystaniu bazy aparaturowej

i socjalnej tych jednostek. Zadania poszczególnych jednostek organizacyjnych określają umowy zawarte pomiędzy tymi jednostkami.

§ 2. 1. Studia doktoranckie tworzone są za zgodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przez:

- 1) ministrów nadzorujących szkoły wyższe — w odniesieniu do jednostek organizacyjnych szkół wyższych,
- 2) Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk — w odniesieniu do placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk,
- 3) ministrów nadzorujących instytuty naukowo-badawcze lub samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego — w odniesieniu do tych jednostek.

2. Właściwi ministrowie lub Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk zapewniają jednostkom, o których mowa w § 1 ust. 2 i 3, środki finansowe na prowadzenie studiów doktoranckich.

§ 3. 1. Studia doktoranckie mogą trwać do 4 lat; okres ten ustala się w decyzji o utworzeniu studiów.

2. W przypadkach losowych uczestnik studiów doktoranckich może uzyskać zgodę właściwego ministra lub Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk na przedłużenie okresu odbywania studiów, nie dłużej jednak niż o 1 rok.

3. W razie wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 2, właściwy minister lub Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk podejmuje decyzję w sprawie przedłużenia okresu pobierania świadczeń.

§ 4. 1. Studium doktoranckim kieruje kierownik studium, powołany spośród profesorów lub docentów ze stopniem naukowym doktora habilitowanego zatrudnionych w jednostce prowadzącej studium.

2. Kierownika studium powołuje:

- 1) rektor szkoły wyższej na wniosek dziekana wydziału prowadzącego studium doktoranckie, w uzgodnieniu z ministrem nadzorującym szkołę wyższą,
- 2) dyrektor placówki naukowej Polskiej Akademii Nauk w uzgodnieniu z Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk — w odniesieniu do tych placówek,
- 3) dyrektor instytutu naukowo-badawczego lub samodzielnej placówki typu naukowo-dydaktycznego w uzgodnieniu z właściwym ministrem — w odniesieniu do tych jednostek.

3. Nadzór nad działalnością studium doktoranckiego sprawuje właściwy dziekan lub dyrektor placówki naukowej Polskiej Akademii Nauk albo dyrektor instytutu naukowo-badawczego lub samodzielnej placówki typu naukowo-dydaktycznego.

4. Dziekan, dyrektor instytutu naukowo-badawczego lub samodzielnej placówki typu naukowo-dydaktycznego może powołać komisję do spraw studium doktoranckiego. W odniesieniu do placówki naukowej Polskiej Akademii Nauk komisję powołuje dyrektor. W skład komisji wchodzi profesorowie i docenci ze stopniem naukowym, a w przypadku studium śródwiskowego — również zatrudnieni poza jednostką prowadzącą studium doktoranckie. Przewodniczącym komisji jest kierownik studium.

5. Kierownik studium dokonuje w każdym semestrze oceny postępów w pracy naukowej poszczególnych uczestników studiów, a następnie po zakończeniu każdego roku akademickiego przedstawia ją rektorowi szkoły wyższej w uzgodnieniu z właściwym dziekanem lub dyrektorowi placówki naukowej Polskiej Akademii Nauk albo dyrektorowi instytutu naukowo-badawczego lub samodzielnej placówki typu naukowo-dydaktycznego, zwanym dalej „kierownikiem jednostki organizacyjnej”. Kierownik jednostki organizacyjnej dokonuje na tej podstawie oceny studiów doktoranckich i przedstawia jej wyniki właściwemu ministrowi lub Sekretarzowi Naukowemu Polskiej Akademii Nauk.

6. Właściwy minister lub Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk może wystąpić do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wnioskiem o zlikwidowanie danego studium doktoranckiego w przypadku negatywnych wyników oceny, o której mowa w ust. 5, lub z własnej inicjatywy.

7. W razie likwidacji studium doktoranckiego Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego decyduje o sposobie kontynuowania studiów doktoranckich przez uczest-

ników tego studium, którzy uzyskali pozytywne oceny w toku studiów.

8. Rada wydziału (rada naukowa) lub komisja do spraw studium doktoranckiego, na wniosek kierownika studium, wyznacza przy przyjęciu kandydatów na studia doktoranckie opiekunów naukowych spośród profesorów lub docentów ze stopniem naukowym.

§ 5. 1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w porozumieniu z Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk i ministrami nadzorującymi pozostałe szkoły wyższe, instytuty naukowo-badawcze lub samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego, określi zasady opracowywania planów i programów studiów doktoranckich, uwzględniające:

- 1) liczbę godzin zajęć obowiązkowych, w tym liczbę godzin zajęć z przedmiotów społeczno-politycznych, metodyki i techniki prowadzenia pracy naukowo-badawczej i dydaktycznej oraz z języków obcych,
- 2) liczbę obowiązkowych egzaminów i zaliczeń,
- 3) obowiązkowy wymiar zajęć dydaktycznych, w których prowadzeniu powinien brać udział uczestnik studiów doktoranckich.

2. Plan studiów powinien być tak opracowany, aby wniosek o wszczęcie przewodu doktorskiego został przedstawiony radzie wydziału (radzie naukowej) nie później niż w ciągu roku od daty rozpoczęcia studiów.

3. W planach studiów powinny być przewidziane przerwy w zajęciach w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.

4. Zasady, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowią podstawę opracowania przez radę wydziału (radę naukową) lub komisję do spraw studium szczegółowych programów studiów doktoranckich, uwzględniających specyfikę danej dyscypliny i specjalności naukowej. Programy te zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej.

§ 6. 1. Na studia doktoranckie może być przyjęta osoba, która:

- 1) odpowiada warunkom określonym w art. 9 ust. 1 pkt 1 albo ust. 2 lub ust. 3 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych (Dz. U. z 1985 r. Nr 42, poz. 202),
- 2) posiada co najmniej dwuletni staż pracy zawodowej, odpowiadającej kierunkowi studiów; w dyscyplinach teoretycznych kandydatami mogą być osoby posiadające roczny staż naukowy lub zawodowy,
- 3) absolwenci szkół wyższych posiadający dyplom z wyróżnieniem mogą ubiegać się o przyjęcie na studia doktoranckie bezpośrednio po ukończeniu studiów wyższych; opinię, o której mowa w pkt 5, wydaje rektor danej szkoły wyższej w uzgodnieniu z organizacją partyjną działającą w szkole; do osób tych nie ma zastosowania przepis pkt 4,
- 4) posiada skierowanie lub zgodę zakładu pracy,
- 5) wykazuje nienaganną postawę obywatelską; opinię o tej postawie wydają kierownicy jednostek kierujących kandydatów, w uzgodnieniu z organizacją partyjną działającą w jednostce,
- 6) nie przekroczyła 30 lat

oraz złożyła egzamin z wynikiem pozytywnym.

2. Egzamin, o którym mowa w ust. 1, kandydat zdaje przed komisją egzaminacyjną powołaną przez kierownika jednostki organizacyjnej na wniosek kierownika studium.

3. Egzamin obejmuje dyscyplinę, w której kandydat zamierza otworzyć przewód doktorski, oraz język obcy. Szczegółowy zakres egzaminów ustala rada wydziału (rada naukowa) lub komisja do spraw studium doktoranckiego.

§ 7. 1. Kandydatów na studia doktoranckie zgłaszają kierownikowi studium doktoranckiego rektorzy szkół wyższych, dyrektorzy placówek naukowych PAN i jednostek badawczo-rozwojowych lub dyrektorzy jednostek gospodarki społecznej oraz innych instytucji, w których kandydaci są zatrudnieni.

2. Decyzję o przyjęciu na studia doktoranckie podejmuje minister nadzorujący szkołę wyższą, instytut naukowo-badawczy lub samodzielną placówkę typu naukowo-dydaktycznego albo Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk w odniesieniu do placówki naukowej Polskiej Akademii Nauk, na wniosek przedstawiony przez kierownika jednostki organizacyjnej, prowadzącej studium doktoranckie, przygotowany przez kierownika studium. Wniosek ten zawiera również proponowane kandydatury opiekunów naukowych.

§ 8. 1. Liczbę miejsc na studiach doktoranckich ustala organ upoważniony do utworzenia studiów.

2. Warunki przyjęcia na studia podawane są do wiadomości publicznej w formie ogłoszeń prasowych i informacji wywieszanych w siedzibie jednostki prowadzącej studia.

§ 9. Uczestnicy studiów doktoranckich zobowiązani są do:

- 1) udziału w pracach naukowo-badawczych jednostki prowadzącej studia w zakresie problematyki związanej z rozprawą doktorską i przygotowaniem do egzaminów doktorskich,
- 2) uczestniczenia w ustalonych w programie studiów zajęciach i składania w wyznaczonych terminach sprawozdań z przebiegu pracy naukowej,
- 3) uczestniczenia w prowadzeniu zajęć dydaktycznych w wymiarze określonym w programie studiów,
- 4) przedstawiania na seminariach doktoranckich co najmniej raz w semestrze kolejnych fragmentów rozprawy doktorskiej, zgodnie z ustalonym harmonogramem,
- 5) złożenia egzaminów doktorskich oraz przedłożenia rozprawy doktorskiej w terminach ustalonych w programie studiów,
- 6) obrony pracy doktorskiej w przewidzianym terminie.

§ 10. Uczestnik studiów doktoranckich w okresie odbywania studiów nie może wykonywać żadnej pracy na podstawie umowy o pracę. Wykonywanie pracy na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło wymaga każdorazowo zgody kierownika studium doktoranckiego; praca ta powinna dotyczyć zagadnień związanych z realizacją rozprawy doktorskiej.

§ 11. Zakład pracy kierujący kandydata na studia doktoranckie może:

- 1) udzielić mu urlopu bezpłatnego na czas trwania studiów lub
- 2) rozwiązać w porozumieniu z nim stosunek pracy po przyjęciu na studia.

§ 12. 1. Uczestnicy studiów doktoranckich posiadają uprawnienia pracownicze wynikające ze stosunku pracy, przysługujące pracownikom jednostki prowadzącej studia doktoranckie, z wyjątkiem:

- 1) prawa do wynagrodzenia,
- 2) prawa do korzystania z zakładowego funduszu nagród,
- 3) prawa do nagród wypłacanych z innych tytułów,
- 4) prawa do świadczeń pracowniczych związanych z daną branżą
- 5) prawa do urlopu dla celów naukowych, artystycznych lub kształcenia zawodowego, urlopu dla poratowania zdrowia i urlopu wychowawczego.

2. Okres studiów doktoranckich zalicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli:

- 1) osoby, którym udzielono urlopu bezpłatnego na czas trwania studiów doktoranckich, podejmują pracę bezpośrednio po jego zakończeniu,
- 2) osoby, z którymi rozwiązano stosunek pracy po przyjęciu na studia doktoranckie, podejmują pracę nie później niż w ciągu 3 miesięcy od daty ukończenia tych studiów.

3. Uczestnikom studiów doktoranckich przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku, który powinien być wykorzystany w czasie przerwy w zajęciach, o której mowa w § 5 ust. 3.

4. Uczestnicy studiów doktoranckich otrzymują na czas trwania studium doktoranckiego stypendium w wysokości odpowiadającej:

- 1) na I roku — średniemu wynagrodzeniu zasadniczemu asystenta w szkole wyższej,
- 2) na II, III i dalszych latach — średniemu wynagrodzeniu zasadniczemu starszego asystenta w szkole wyższej.

5. Stypendium przyznaje i wypłaca jednostka organizacyjna prowadząca studia doktoranckie.

6. W razie gdy uczestnik studium doktoranckiego ukończył je w terminie krótszym niż określony w decyzji o utworzeniu studium, o której mowa w § 3 ust. 1, oraz uzyskał wyróżniającą ocenę pracy doktorskiej, może otrzymać premię w wysokości nie przekraczającej różnicy między kwotą stypendium planowanego a faktycznie pobranego. Decyzję w tym zakresie podejmuje właściwy minister lub Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej prowadzącej studium.

7. Zakład pracy, który kieruje pracownika na studia doktoranckie, może zawrzeć z nim umowę określającą wzajemne prawa i obowiązki zakładu pracy i pracownika. Umowa powinna być zawarta przed przystąpieniem do egzaminów wstępnych.

8. Zakład pracy zawierający umowę, o której mowa w ust. 7, może przyznać pracownikowi w ramach posiadanych na ten cel środków dodatkowe świadczenia, a zwłaszcza pokryć koszty podręczników, literatury specjalistycznej, maszynopisu rozprawy doktorskiej lub inne wynikające z prowadzonych badań naukowych.

§ 13. 1. Uczestnikom studiów doktoranckich, odbywającym te studia poza miejscem stałego zamieszkania, przysługuje prawo do odpłatnego zakwaterowania w hotelu asystenckim lub domu studenckim. W razie braku

możliwości zapewnienia przez jednostkę organizacyjną prowadzącą studia doktoranckie zakwaterowania, doktorantowi przysługuje miesięczny ryczałt na wynajęcie lokalu mieszkalnego, w wysokości różnicy między kosztem utrzymania miejsca w hotelu dla nauczycieli akademickich lub domu studenckim a wysokością odpłatności za to miejsce.

2. Ryczałt, o którym mowa w ust. 1, wypłaca doktorantowi jednostka organizacyjna prowadząca studia doktoranckie.

§ 14. 1. Doktorant, który nie wykazuje dostatecznych postępów w pracy naukowej, a zwłaszcza nie zalicza egzaminów w terminach przewidzianych programem studiów, nie wykonuje określonych w harmonogramie etapów pracy doktorskiej, nie złoży rozprawy doktorskiej w terminie określonym programem studiów lub wykazuje niewłaściwą postawę obywatelską — zostaje skreślony z listy uczestników studiów doktoranckich.

2. Decyzję o skreśleniu doktoranta z listy uczestników studiów podejmuje, na wniosek kierownika studium, kierownik jednostki organizacyjnej, który o podjętej decyzji informuje właściwego ministra lub Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk.

3. Od decyzji, o której mowa w ust. 2, przysługuje w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia odwołanie do właściwego ministra lub Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk. Odwołanie składa się za pośrednictwem kierownika jednostki organizacyjnej prowadzącej studium doktoranckie.

4. Skreślenie z listy powoduje utratę świadczeń. Wypłatę świadczeń wstrzymuje się z pierwszym dniem miesiąca następującego po podjęciu decyzji o skreśleniu.

5. Osoba skreślona z listy uczestników studiów doktoranckich zobowiązana jest do zwrotu całej kwoty pobranego stypendium. W szczególnie uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki organizacyjnej może podjąć decyzję o obniżeniu tej kwoty do połowy. Obowiązek zwrotu stypendium nie dotyczy osób, które zrezygnowały na I roku z kontynuowania tych studiów.

§ 15. 1. W trybie określonym w § 2 mogą być tworzone studia doktoranckie dla pracujących.

2. Zasady kierowania na studia doktoranckie dla pracujących oraz zakres świadczeń przysługujących pracownikom skierowanym na te studia określają odrębne przepisy.

§ 16. 1. Osobom, które przygotowują rozprawę doktorską poza studiami doktoranckimi lub rozprawę habilitacyjną, mogą być przyznane stypendia naukowe.

2. Stypendia naukowe, o których mowa w ust. 1, nie mogą być przyznane osobom, które pobierały przez okres dłuższy niż 6 miesięcy stypendium naukowe bądź stypendium zagraniczne z tytułu przygotowania rozprawy doktorskiej lub habilitacyjnej.

3. Stypendium naukowe z tytułu przygotowania rozprawy doktorskiej nie może być przyznane osobie, która była uczestnikiem studiów doktoranckich.

§ 17. 1. Stypendium naukowe może być przyznane osobie przygotowującej rozprawę doktorską, jeżeli ma ona otwarty przewód doktorski.

2. Stypendium naukowe przyznaje się w wysokości.

1) $\frac{1}{3}$ średniego uposażenia zasadniczego starszego asystenta w szkole wyższej — w razie przygotowywania rozprawy doktorskiej,

2) $\frac{1}{3}$ średniego uposażenia zasadniczego adiunkta w szkole wyższej — w razie przygotowywania rozprawy habilitacyjnej.

3. Stypendium naukowe jest płatne miesięcznie z góry.

§ 18. Stypendium naukowe dla osób przygotowujących rozprawę doktorską może być przyznane na okres nie przekraczający 18 miesięcy, a dla osób przygotowujących rozprawę habilitacyjną — na okres nie przekraczający 24 miesięcy.

§ 19. Osoby pobierające stypendium naukowe nie mogą w okresie pobierania stypendium podejmować dodatkowego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Wykonywanie pracy na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło wymaga każdorazowo zgody kierownika zakładu pracy wypłacającego stypendium. Praca ta powinna dotyczyć zagadnień związanych z tematem pracy doktorskiej lub habilitacyjnej.

§ 20. 1. Stypendium naukowe przyznaje i wypłaca w ramach posiadanych na ten cel środków zakład pracy zatrudniający osobę przygotowującą rozprawę doktorską lub rozprawę habilitacyjną. Decyzję w tym zakresie podejmuje kierownik zakładu pracy.

2. Stypendium naukowe przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, zaopiniowany przez radę wydziału (radę naukową) jednostki, w której osoba ta przygotowuje rozprawę doktorską lub rozprawę habilitacyjną.

3. Zakład pracy przyznający stypendium naukowe może powołać komisję stypendialną do opiniowania wniosków o przyznanie stypendium naukowego.

§ 21. Do wniosku o przyznanie stypendium naukowego należy dołączyć:

- 1) opinię promotora o stopniu zaawansowania rozprawy doktorskiej, uzasadniającej otrzymanie stypendium naukowego, a w razie przygotowywania rozprawy habilitacyjnej — opinię profesora specjalisty z odpowiedniej dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej o dorobku naukowym,
- 2) oświadczenie o niewykonywaniu poza podstawowym miejscem pracy dodatkowych zajęć zarobkowych, o których mowa w § 19, lub zobowiązanie do zaprzestania ich wykonywania w razie otrzymania stypendium naukowego,
- 3) oświadczenie o niepobieraniu dotychczas stypendiów naukowych bądź stypendiów zagranicznych, przyznanych z tytułu przygotowania rozprawy doktorskiej lub habilitacyjnej, oraz nieuczestniczeniu w studiach doktoranckich.

§ 22. Osoba, która pobiera stypendium naukowe, obowiązana jest składać co pół roku sprawozdanie o postępie pracy naukowej zakładowej pracy, który przyznał stypendium naukowe. Sprawozdanie to powinno być zaopiniowane przez osoby określone w § 21 pkt 1.

§ 23. Stypendium naukowe może być cofnięte, jeżeli osoba pobierająca stypendium nie wykazuje dostatecznych postępów w pracy naukowej lub gdy podejmie do-

datkowe zajęcie zarobkowe bez uzyskania zgody, o której mowa w § 19.

§ 24. 1. Osoba, która pobierała stypendium naukowe i w ciągu dwóch lat od daty zaprzestania pobierania tego stypendium nie przystąpiła do obrony pracy doktorskiej lub kolokwium habilitacyjnego albo której stypendium naukowe zostało cofnięte ze względu na brak dostatecznych postępów w pracy naukowej, obowiązana jest do zwrotu całej kwoty pobranego stypendium naukowego.

2. Kierownik zakładu pracy przyznającego stypendium naukowe, po uprzednim rozpatrzeniu wyjaśnień osoby zobowiązanej do zwrotu całej kwoty stypendium naukowego, może podjąć decyzję o obniżeniu tej kwoty do połowy.

3. Osoby, które pobierały stypendium naukowe i z którymi przed przystąpieniem do obrony rozprawy doktorskiej lub kolokwium habilitacyjnego został rozwiązany stosunek pracy, zobowiązane są do zwrotu całej kwoty pobranego stypendium, w ciągu 6 miesięcy od daty rozwiązania stosunku pracy. Do osób tych nie ma zastosowania przepis ust. 2.

§ 25. 1. Do uczestników odbywających studia doktoranckie w dniu wejścia w życie rozporządzenia stosuje się odpowiednio przepisy § 12.

2. Osobom, które odbywały studia doktoranckie na podstawie dotychczasowych przepisów i ukończyły je po dniu 12 sierpnia 1985 r., okres odbywania studiów dokto-

ranckich zalicza się do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

§ 26. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ministrze, rozumie się przez to również kierownika centralnego organu administracji państwowej, sprawującego nadzór nad działalnością szkoły wyższej lub instytutu naukowo-badawczego.

§ 27. Zasady odbywania studiów doktoranckich w Polsce przez osoby nie będące obywatelami polskimi regulują odrębne przepisy.

§ 28. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 17 grudnia 1976 r. w sprawie studiów doktoranckich (Dz. U. Nr 41, poz. 243, z 1980 r. Nr 26, poz. 109, z 1983 r. Nr 10, poz. 53 i z 1984 r. Nr 24, poz. 123),
- 2) rozporządzenie Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 29 stycznia 1982 r. w sprawie zasad przyznawania stypendiów naukowych oraz praw i obowiązków osób pobierających te stypendia (Dz. U. Nr 5, poz. 43).

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem § 12 ust. 1, 3 i 4, który wchodzi w życie z mocą od dnia 1 stycznia 1986 r.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: *B. Miśkiewicz*